د روت کتاب

د کتاب پېژندنه

د روت کتاب د قاضيانو په زمانه کې د يوې اسراييلي کورنۍ لنډه کيسه ده. که څه هم دا د اسراييلو د تاريخ په اوږدو کې يوه تياره دوره وه، خو مونږ د دې کيسې په جريان کې د سولې وخت او داسې خلک ګورو چې د دينداريۍ ژوند يې تېراوه.

په اسراييلو کې د قحطۍ له امله د پلار، مور او دوو زامنو په ګډون يوه کورنۍ موآب ته کډه کوي، چېرې چې د دې کورنۍ پلار مړ کيږي. هغه دوه زامن د موآبي ښځو سره ودونه کوي، خو دا دواړه زامن هم مړه کيږي او مور يې د خپلو دوو موآبي انږورګانو سره پاتې کيږي. د زامنو مور چې نعومي نومېږي، پرېکړه کوي چې اسراييلو ته بېرته لاړه شي، نو د نعومي يوه انږور په موآب کې پاتې کيږي، خو د روت په نامه بله انږور له نعومي سره په ملګرتيا باندې ټينګار کوي.

د کيسې پاتې برخه دا ښايي چې خدای څنګه د نعومي او

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

روت د ژوند د بنه والي دپاره حالات کاروي. د نعومي د مېړه يو نژدې خپلوان چې بوعز نومېږي، د روت سره واده کوي او د هغې او د هغې د خوښۍ دپاره خواړه تياروي. د دوی زوی د داود پاچا او د هغې وروسته د عيسی مسيح نيکه کېږي.

په دې کتاب کې يوه مهمه خبره د يو نژدې خپلوان موضوع ده چې د خپلو غريبو خپلوانو بخت بېرته بيداروي. د دې کتاب يو مشهور آيت ۱:۱۶ دی، چېرې چې روت نعومي ته خپله وفاداري څرګندوي. موآبی روت د اسراييلو د تاريخ برخه ګرځي او له همدې امله له خپلې خوښۍ سره د خپلې وفاداری له امله اجر ترلاسه کوي.

د نعومي په څېر زياتره ايمانداران د سخت زيان سره مخامخ شوي دي، بيا هم عيسی مسيح د دوی سره ولاړ دی، ترڅو ورسره مرسته وکړي او د دوی قسمت بېرته بنه کړي. خدای دا قدرت لري چې د هغوی د ژوند حالات بدل کړي. خو مهمه خبره دا ده چې هغوی خدای ته وفادار پاتې شي.

د موضوعګانو لست:

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

نعومي او روت بېرته بيت‌لحم ته راځي: ۱ فصل

روت د بوعز سره ګوري: ۲ - ۳ فصلونه

بوعز د روت سره واده کوي: ۴ فصل

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

اليملک او د هغه کورنۍ موآب ته کډه کوي

۱-۲ په هغې زمانه کې کله چې قاضيانو په اسراييلو باندې
حکومت کاوه، يو سړی چې اليملک نومېده او د افراتي د طايفې
څخه ؤ، د يهودا د سيمې د بيت‌لحم په ښار کې اوسېده. د هغه
ښځه نعومي نومېدله او دوه زامن يې محلون او کليون وو. خو کله
چې په هغه وطن کې قحطي راغله، دوی د موآب هېواد په لور
کډه وکړه چې هلته واوسيږي. هغه وخت چې دوی هلته وو، ۳
اليملک مړ شو او نعومي د خپلو دوو زامنو سره يوازې پاتې
شوه. ۴ وروسته د نعومي زامنو موآبي ښځې وکړې. د يوې نوم
عرفه او د بلې نوم روت ؤ. وروسته له هغې چې هغوی هلته
نژدې لس کاله اوسېدل، ۵ محلون او کليون هم مړه شول. نو
اوس نعومي مېړه او زامن دواړه نه درلودل.

نعومي او روت بيت‌لحم ته راځي

۶-۷ کله چې نعومي واورېدل چې څښتن خپلو خلکو ته په
ښو فصلونو سره برکت ورکړ، هغې د خپلو انږورګانو سره تياری
ونيوه چې موآب پرېږدي او د يهودا خاورې ته لاړه شي. هغه

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

وخت چې دوی په خپله لار روانې وې ۸ نعومي خپلو دواړو
انږورګانو ته وویل: «ځئ هره یوه د خپلو میندو کورونو ته لاړې
شئ، زما څښتن دې په تاسو مهربانه شي لکه څنګه چې تاسو په
ما او زما په مړو زامنو باندې مهرباني وکړه. ۹ خدای دې تاسو
هرې یوې ته بل میړه او کور درکړي.» نعومي دوی ښکل کړې.
هغوی په لوړ اواز سره وژړل ۱۰ او ویې ویل: «نه، مونږ غواړو
چې ستا سره لاړې شو او ستا د خلکو په منځ کې واوسو.» ۱۱
خو نعومي په ځواب کې وویل: «زما لورګانو، تاسو ولې خپلو
کورونو ته نه ستنیږئ؟ زما سره ستاسو تګ تاسو ته څه ګټه
رسوي؟ تاسو فکر کوئ چې زه به نور زامن راوړم، ترڅو د
هغوی سره تاسو ودونه وکړئ؟ ۱۲ بېرته کور ته لاړې شئ زما
لورګانو، ځکه چې زه ډېره زړه یم او بیا د واده کولو وړ نه یم.
حتی که چېرې زه نن شپه هم واده شم او زامن وزېږوم، ۱۳ نو ایا
تاسو به هغوی ته صبر وکړئ چې هغوی ځلمیان شي او تاسو
سره واده وکړي؟ نه، زما لورګانو! ژوند زما دپاره ستاسو په پرتله
ډېر سخت دی، ځکه چې څښتن اوس په ما دا سخته راوستې
ده.» ۱۴ دوی بیا وژړل او عرفې خپله خوابې د خدای پامانۍ په
وخت کې ښکل کړه، خو روت د هغې لمن پرېنښودله.

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۱۵ نعومي بيا روت ته وويل: «ګوره ستا يور بېرته خپلو
خلکو او خپل خدای ته ځي! ته ولې هغې سره نه ځې؟» ۱۶
روت په ځواب کې وويل: «ما ته مه وايه چې تا پرېږدم او کور
ته ستنه شم! زه به هلته ځم چېرته چې ته ځې او زه به هلته
اوسېږم چېرته چې ته اوسېږې. ستا خلک به زما خلک وي او
ستا خدای به زما خدای وي. ۱۷ زه به هلته مړه کېږم چېرته چې
ته مړه کېږې او هلته به ښخېږم. خښتن دې ما ته د ټولو نه درنده
سزا راکړي که چېرې د مرګ نه پرته سره بېل شو.»

۱۸ کله چې نعومي وليدل چې روت کلکه اراده کړې چې د
هغې سره لاړه شي، نو نعومي هغه نوره مجبوره نه کړه چې بېرته
موآب ته لاړه شي. ۱۹ هغوی دواړه بيت‌لحم ته ورسېدلې او د
ټول ښار خلک خوشحاله شول او ښځو د يو بل څخه وپوښتل:
«ايا دا په رښتيا نعومي ده؟» ۲۰ بيا هغې دوی ته وويل: «له دې
وروسته ما نعومي مه بولئ! ما ماره بولئ، ځکه چې مطلق قادر
خدای زما ژوند تريخ کړی دی. ۲۱ کله چې زه لاړم نو ما هر
څه درلودل، خو خښتن زه بېرته تش لاس راوستلې يم. څنګه
تاسو کولای شئ بياهم ما نعومي وبولئ؟ اوس مطلق قادر خښتن
زما په ضد شوی دی او زما ژوند يې ډېر سخت کړی دی.»

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۲۲ نو په دې ډول نعومي د خپلې موآبي انږور سره د موآب
څخه بېرته راغله. دوی په داسې حال کې بیت‌لحم ته راورسېدلې
چې د اوربشو لو په پیل کېدلو ؤ.

روت د بوعز په پټیو کې کار کوي

۱ نعومي یو شتمن او مهم خپلوان درلود چې بوعز نومېده
چې د هغې د مېړه الیملک د کورنۍ څخه ؤ. ۲ یوه ورځ روت
نعومي ته وویل: «که ستا خوښه وي زه به پټیو ته لاړه شم او
هغه وږي به راټول کړم چې د لوګرو څخه پاتې شوي دي. زه
باور لرم داسې یو څوک به پیدا کړم چې ما ته د دې کار د کولو
اجازه راکړي.» نعومي ځواب ورکړ: «ځه لورې لاړه شه.» ۳ نو
روت پټیو ته لاړه، د لوګرو پسې روانه شوه او هغه وږي یې
راټولول چې د دوی څخه به پاتې کېدل. په هغو پټیو کې چې
هغې کار کاوه، هغه د بوعز وو.

۴ څه وخت وروسته بوعز په خپله د بیت‌لحم نه راغی او
لوګرو ته یې وویل: «څښتن مو مل شه!» هغوی ورته په ځواب
کې وویل: «څښتن دې تا ته برکت درکړي.» ۵ بوعز د لوګرو د
مشر څخه پوښتنه وکړه: «هغه ځوانه ښځه څوک ده؟» ۶ سړي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

په ځواب کې وویل: «دا هغه موآبی ښځه ده چې د نعومي سره د
موآب نه راغلې ده. ۷ هغې زما څخه اجازه وغوښتله چې لاړه
شي او هغه وږي راټول کړي چې د لوګرو څخه پاتې کیږي. هغه
د سهار وختي نه تراوسه پورې کار کوي او همداوس یې کار
بس کړ چې د جونګړې لاندې لږ ارام وکړي.»

۸ نو بیا بوعز روت ته ورغی او ویې ویل: «زه فکر کوم تا
ته به دا ډېره ښه وي چې د بل چا په پټیو کې وږي راټول نه
کړې. ته همدلته د ښځو سره پاتې شه ۹ او زما په پټیو کې د
لوګرو پسې وږي راټول کړه. ما سړیو ته امر کړی چې تا ونه
ځوروي او هرکله چې تږي کیږې، د هغو منګیو څخه اوبه څښلی
شې چې هغوی ډک کړي دي.» ۱۰ روت د درناوي په خاطر
ټیټه شوه او ویې ویل: «ته پوهیږې چې زه د بل هېواد څخه
راغلې یم. ته ولې زما سره دومره نېکي کوې؟» ۱۱ بوعز په
ځواب کې وویل: «ما د ټولو هغو شیانو په هکله اوریدلي دي
چې تا د خپلې خوابنې دپاره د خپل میړه د مرګ څخه وروسته
ترسره کړي دي. زه پوهیږم چې څنګه تا خپله مور او پلار او
خپل هېواد پرېښود او څنګه راغلې، ترڅو د داسې خلکو په منځ
کې واوسیږې چې تا پخوا هیڅ نه پېژندل. ۱۲ زه دعا کوم چې

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

خښتن دې د دې کار دپاره تا ته اجر درکړي. د اسراييلو خښتن خدای چې تا ورته پناه وروړې ده، د دې کار پوره اجر درکړي.»
۱۳ روت په ځواب کې وويل: «زما باداره، دا ستا ډېره نېکي ده چې ته په ډېرې مهربانۍ سره زما سره خبرې کوې او زما هرکلی کوې، زه حتی ستا د يوې وينځې برابره هم نه يم.»

۱۴ د ډوډۍ خوړلو په وخت کې بوعز روت ته وويل: «راځه مونږ سره ډوډۍ وخوره. لږه ډوډۍ واخله او په سرکه کې يې لمده کړه.» هغه د لوګرو سره کښېناسته او بوعز هغې ته وريتې شوې غلې دانې ورکړې، روت چې څومره غوښتل ويې خوړې او لږې ورځخه پاتې هم شوې. ۱۵ وروسته د هغې چې روت د وږو د راټولولو دپاره لاړه، بوعز خپلو سړيو ته وويل: «هغه پرېږدئ چې د ګډېدو ځخه هم وږې واخلي. ۱۶ د ګډېدو ځخه هم يو څه وږې راوباسئ او ورته يې پرېږدئ او د هغې سره سختې خبرې مه کوئ!»

۱۷ نو روت په پټيو کې تر مابنامه پورې کار وکړ. کله چې هغې ټول وږې وټکول، نو هغه لس کيلوګرامه وو. ۱۸ هغې دا وږې ښار ته يووړل او خپلې خوابنې ته يې وروښودل چې څومره يې راټول کړې وو. روت هغه ډوډۍ هم ورته ورکړه چې

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

د غرمې نه پاتې شوې وه. ۱۹ نعومي وویل: «تا نن چېرته او د
چا په پټیو کې کار وکړ؟ خدای دې هغه سړي ته برکت ورکړي
چې ستا سره یې ډېر ښه چلند وکړ!» بیا روت هغې ته وویل: «ما
د یو سړي په پټیو کې کار وکړ چې بوعز نومېده.» ۲۰ نعومي په
ځواب کې وویل: «څښتن دې بوعز ته برکت ورکړي! څښتن تل
د مړو او ژوندیو سره وفادار دی.» نعومي زیاته کړه: «بوعز
زمونږ د هغو نژدې خپلوانو د ډلې څخه دی چې زمونږ ساتنه
کوي.» ۲۱ روت هغې ته وویل: «بوعز حتی ما ته وویل چې د لو
تر خلاصېدلو پورې زما د لوګرو سره وږې راټولوه.» ۲۲ نعومي
په ځواب کې وویل: «زما لورې دا ښه خبره ده چې ته د هغو
ښځو سره وږې راټول کړې چې د بوعز په پټیو کې کار کوي،
ځکه کېدای شي د بل چا په پټیو کې ستا سره بد چلند وشي!»
۲۳ نو بیا روت د کار کولو په وخت کې نورو ښځو سره نژدې
اوسېدله. روت تر هغه وخته پورې په پټیو کې کار کاوه، ترڅو
چې ټولې اوربشې او غنم ورېبل شول. په دې ټوله موده کې هغه
د خپلې خوابنې سره اوسېدله.

د روت دپاره د نعومي پلان

۱ څه موده وروسته نعومي روت ته وویل: «ای زما لورې

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

زه بايد ستا دپاره مېړه پيدا کړم، هغه به تا ته کور درکړي او په تا به پام کوي. ۲ ته پوهېږې چې بوعز زمونږ خپلوان دی او تا د هغو ښځو سره وږي راټول کړي دي چې د هغه دپاره کار کوي. ګوره، نن شپه به هغه په درمند باندې اوربشې بادوي. ۳ اوس ولامبه او لږ عطر په ځان واچوه، بيا خپلې ښې جامې واغونده او درمند ته لاړه شه. خو ترڅو پورې چې هغه د خوراک او څښاک څخه وزګار شوی نه وي، خپل ځان مه ورښکاره کوه. ۴ وګوره چې هغه چېرته ځملي، بيا کله چې هغه ويده شي، پښې يې لوڅې کړه او د هغه د پښو سره پرېوځه. بيا به هغه تا ته ووايي چې څه وکړې.» ۵ روت په ځواب کې وويل: «څه چې ته وايې هماغسې به وکړم.»

۶ نو روت درمند ته لاړه او هماغسې يې وکړل لکه څنګه چې خوابښې يې ورته ويلي وو. ۷ وروسته له خوړلو او څښلو نه بوعز د خوشحالۍ احساس کاوه، هغه لاړ او د غلو دانو د ډېرۍ ترڅنګ ويده شو. روت غلې غلې ورنژدې شوه، هغې د بوعز پښې لوڅې کړې او د هغه د پښو سره پرېوتله. ۸ د نيمې شپې په شاوخوا کې، بوعز ناڅاپه راويښ شو او ډېر حيران شو چې خپلو پښو سره يې ښځه وليدله. ۹ هغه پوښتنه وکړه: «ته

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

څوک يې؟» هغې په ځواب کې وويل: «ښاغليه، زه روت يم ستا
د پښو خاورې. ته زما هغه خپلوان يې چې په ما پام وکړې، نو
ته ما سره واده وکړه.» ۱۰ بوعز په ځواب کې وويل: «څښتن دې
تا ته برکت درکړي! ته اوس د خپلې خوابښې سره د ټولې مرستې
څخه هم لا زياته وفاداري ښايې. تا کولای شول چې د ځان
دپاره دې يو ځوان شتمن يا غريب سړی لټولای وای، خو تا
داسې ونه کړل. ۱۱ اوس فکر مه کوه، زه به همداسې وکړم څنګه
چې ته غواړې. په ښار کې ټول ستا درناوی کوي. ۱۲ دا رښتيا
ده چې زه ستا نژدې خپلوان يم چې بايد درباندې پام وکړم. خو
بل څوک هم شته چې هغه ستا ډېر نژدې خپلوان دی. ۱۳ تر
سهاره پورې دلته پاتې شه، بيا به زه ځان پوه کړم که چېرې هغه
راضي شي چې ستا مسوولیت په غاړه اخلي، نو ښه به وي. که
هغه راضي نه شو، نو زه د ژوندي څښتن په نوم قسم خورم چې
زه به په خپله ستا مسوولیت په غاړه واخلم. اوس څمله او تر
سهاره پورې پاتې شه.»

۱۴ روت بيا پرېوتله، خو هغه د رڼا کېدلو نه مخکې راويښه
شوه، ځکه بوعز نه غوښتل چې بل څوک پوه شي چې روت
هلته وه. ۱۵ بيا بوعز ورته وويل: «خپله چپنه خوره کړه» او هغه

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

په کې شاوخوا شل کیلوګرامه غلې دانې وروواچولې او د هغې په
اوږه باندې یې کښښودله. روت بېرته ښار ته راغله ۱۶ او چې کله
کور ته راورسېدله، نو خوابنې ورځخه پوښتنه وکړه چې «لورې،
څه وشو؟» روت ورته ټول هغه څه وویل چې بوعز د هغې دپاره
کړي وو. ۱۷ هغې زیاته کړه: «بوعز ما ته وویل چې زه باید تا ته
تش لاس رانه شم، نو همدا ؤ چې ما ته یې دا ټولې اوربشې
راکړې.» ۱۸ نعومي روت ته وویل: «زما لورې اوس صبر کوه،
ترڅو معلومه شي چې څه پېښیږي. بوعز به نن تر هغې ارام ونه
کړي، ترڅو یې چې دا موضوع نه وي حل کړي.»

د روت او د بوعز واده

۱ بوعز د غونډې ځای ته چې د ښار د دروازې سره ؤ، لاړ
او هلته کښېناست. کله چې د الیملک زیات نژدې خپلوان راغی،
نو بوعز هغه ته بلنه ورکړه چې راشي او کښېني، نو هغه همداسې
وکړل. ۲ بیا بوعز د ښار لسو مشرانو ته بلنه ورکړه چې په هغه
ځای کې کښېني او هغوی همداسې وکړل. وروسته له دې چې
هغوی کښېناستل، ۳ بوعز خپل خپلوان ته وویل: «اوس چې
نعومي د موآب څخه بېرته راغلې، هغه غواړي چې هغه پټې چې
زمونږ د خپلوان الیملک ملکیت ؤ، خرڅ کړي. ۴ زه تا ته دا

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

ځکه وایم چې ته د هغه د ټولو نه نژدې خپلوان یې او ته دا حق لرې چې دا ملکیت واخلې، که چېرې ته غواړې کولای شې چې همداوس یې واخلې. دا لس مشران او دا نور چې دلته ناست دي، دا به شاهدان وي. خو که چېرې ته دا ملکیت نه غواړې بیا ما ته ووایه، ځکه ستا نه وروسته بیا زما حق دی.» دې سړي په ځواب کې وویل: «زه به یې واخلم.» ۵ بوعز وویل: «ډېره ښه ده، خو که چېرې ته دا پټې د نعومي نه اخلې، بیا به د موآبي کونډې روت سره واده هم کوې، ترڅو پټې ببرته د هغې د مړ شوي میړه کورنۍ کې پاتې شي.» ۶ سړي په ځواب کې وویل: «که چېرې داسې خبره وي، بیا زه نه غواړم چې دا ملکیت واخلم، ځکه چې هغه به زما خپل ملکیت کې څه ستونزه راپیدا کړي. ته یې په خپله واخله، زه یې نه شم اخیستلی.»

۷ په هغو ورځو کې د ملکیت د خرڅولو یا بدلولو او راکړې ورکړې د موضوع د حل دپاره دا رواج ؤ چې خرڅوونکي خپله څپلۍ ویستله او اخیستونکي ته به یې ورکوله. په دې ډول به اسراییلیانو وښودله چې خبره حل شوې ده. ۸ نو وروسته له دې چې سړي موافقه وکړه چې بوعز پرېږدي چې دا ملکیت واخلي، هغه خپله څپلۍ وویستله او بوعز ته یې ورکړه. ۹ نو بیا

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

بوعز مشرانو او نورو حاضرو کسانو ته وویل: «نن تاسو ټول د
دې خبرې شاهدان یئ چې ما د نعومي څخه هغه ملکیت
واخیست چې د الیملک او د هغه د دوو زامنو په نوم ؤ، چې
کلیون او محلون نومېدل. ۱۰ برسېره پردې تاسو د دې خبرې
شاهدان یئ چې زه به روت سره چې د محلون کونډه ده، واده
وکړم. په دې ډول به دا ملکیت د محلون د کورنۍ په نوم وساتل
شي او د هغه نوم به په خپلو خلکو او خپل ښار کې په یاد پاتې
شي.»

۱۱ د ښار مشرانو او نورو خلکو چې هلته وو، وویل: «مونږ د
دې خبرې شاهدان یو او مونږ دعا کوو چې څښتن دې ستا
ښځې ته ډېر اولادونه ورکړي، څنګه چې یې د یعقوب ښځو
راحیل او لیه ته ورکړي وو. ته دې د افراتې په طایفه کې شتمن
او د بیت‌لحم په ښار کې مشهور سړی شې. ۱۲ د دې ځوانې
ښځې څخه چې ستا اولادونه پیدا شي، هغوی دې ستا کورنۍ د
فارص د کورنۍ په شان مشهوره کړي چې د تامار او یهودا زوی
ؤ.»

بوعز او د هغه اولاده

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۱۳ نو بوعز روت خپل کور ته د خپلې میرمنې په توګه بوتله.
څښتن هغې ته برکت ورکړ، هغه امیدواره شوه او زوی یې پیدا
شو. ۱۴ د هغه د زېږېدلو څخه وروسته، ښځو نعومي ته وویل:
«د څښتن ستاینه وکړه. نن هغه تا ته لمسی درکړی چې په تا پام
وکړي. مونږ دعا کوو چې دا هلک دې لوی شي او په اسراییلو
کې دې نامتو شي. ۱۵ ته خپلې انږور ته ګرانه یې او تا سره یې د
اووه زامنو څخه ډېر ښه کړي دي. اوس یې تا ته لمسی هم درکړ
چې هغه به تا ته نوی ژوند درکړي او هغه به ستا په اخر عمر کې
ستا ساتنه کوي.» ۱۶ نعومي ماشوم واخیست، په غېږ کې یې
ونیوه او د هغه ساتنه یې وکړه. ۱۷ ګاونډیو ښځو د هغه نوم
عوبید کېښود او ویل به یې چې د نعومي هلک پیدا شوی دی.
کله چې عوبید لوی شو د هغه یو زوی پیدا شو چې یسي نومېده
او یسي بیا وروسته د داود پلار شو.

۱۸-۲۲ دا د فارص څخه نیولې تر داود پورې د هغوی شجره
ده: حصرون د فارص زوی ؤ، رام د حصرون زوی ؤ، عمیناداب
د رام زوی ؤ، نحسون د عمیناداب زوی ؤ، سلمون د نحسون
زوی ؤ، بوعز د سلمون زوی ؤ، عوبید د بوعز زوی ؤ، یسي د
عوبید زوی ؤ او داود د یسي زوی ؤ.

تاسو پوښتنې لرئ؟ +1 807.700.9066
afghanbibles.org © افغانستان ۲۰۲۳